नुन्नादूरीकृता प्रतिमार्गविपरीतमार्गंअगमत् पराङ्नेत्यर्थः ॥४०॥४१॥ असव्यंआवृत्यअप्रदक्षिणंकृत्वेत्यर्थः यमकंशत्रूणांनिरोधकंमंडलंकृत्वा यस्मिन्कृतेशत्रुरपमानितोलज्जितस्तिष्ठति ॥४२॥ अपजङ्गुर्नीतवंतः ॥ ४३ ॥ ॥ इतिविराटप०नै०भा०भा०समपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५७ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ कृपइति ॥१॥२॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥९॥१०॥११॥१२॥ प्रतिद्वंद्विनोद्रौणार्जुनयोर्वाजिनांमिश्र

साचमुक्तागदागुर्वीकृपेणसुपरिष्कृता॥ अर्जुनेनशरैर्नुन्नाप्रतिमार्गमथागमत्॥४०॥ तंतुयोधाःपरीप्संतःशारद्दतममर्षणं॥ सर्वतःसमरेपार्थंशरवर्षैरवाकिरन्॥ ४१ ॥ ततोविराटस्यसुतोऽसव्यमावृत्यवाजिनः॥ यमकंमंडलंकृत्वातान्योधान्प्रत्यवारयत्॥ ४२ ॥ ततःकृपमुपादायविरथंतेनरर्षभाः॥ अपजङ्गुर्महावेगाःकुंतीपुत्राद्धनंजयात्॥ ४३ ॥ ॥ इतिश्रीम०विराटप०गोहरणप०उ०कृपापयानेसमपंचाशत्तमोऽध्यायः॥५७॥ ॥५॥ ॥ वैशंपायनउवाच॥ ॥ कृपेपनीतेद्रोणस्तुप्रगृह्यसशरंधनुः॥ अभ्यद्रवदनापृच्यःशोणाश्वःश्वेतवाहनं॥ १ ॥ सतुरुक्मरथंदृष्ट्वागुरुमायांतमंतिकात्॥ अर्जुनोजयतांश्रेष्ठउत्तरंवाक्यमब्रवीत्॥ २ ॥ ॥ अर्जुनउवाच॥ ॥ यत्रैषाकांचनीवेदीध्वजेयस्यप्रकाशते॥ उच्छ्रिताप्रवरेदंडेपताकाभिरलंकृता॥ अत्रमांवहभद्रंतेद्रोणानीकायसारथे॥३॥ अश्वाःशोणाःप्रकाशंतेबृहंतश्चारुवाहिनः॥ स्निग्धविद्रुमसंकाशास्लाघास्याःप्रियदर्शनाः॥ युक्तारथवरेयस्यसर्वशिक्षाविशारदाः॥४॥ दीर्घबाहुर्महातेजाःलरूपसमन्वितः॥ सर्वलोकेषुविक्रांतोभारद्वाजःप्रतापवान्॥ ५॥ बुद्ध्यातुल्योह्युशनसाबृहस्पतिसमोनये॥ वेदास्तथैवचत्वारोब्रह्मचर्यंतथैवच॥६॥ ससंहाराणिसर्वाणिदिव्यान्यस्त्राणिमारिष॥ धनुर्वेदश्चकार्त्स्न्येनयस्मिन्नित्यंप्रतिष्ठितः॥ ७॥ क्षमादमश्चसत्यंचआनृशंस्यमथार्जवं॥ एतेचान्येचबहवोयस्मिन्नित्यंहिजेगुणाः॥ ८॥ तेनाहंयोद्धुमिच्छामिमहाभागेनसंयुगे॥ तस्मात्तंप्रापयाचार्यंक्षिप्रमुत्तरवाहय॥ ९॥ ॥ वैशंपायनउवाच॥ ॥ अर्जुनेनैवमुक्तस्तुवैरातिर्हेमभूषणान्॥ चोदयामासतानश्वान्भारद्वाजरथंप्रति॥ १० ॥ तमापतंतंवेगेनपांडवंरथिनांवरं॥ द्रोणःप्रत्युद्ययौपार्थमत्तोमत्तमिवद्विपं॥ ११ ॥ ततःप्राध्मापयच्छंखंभेरीशतनिनादिनं॥ प्रचुक्षुभेबलंसर्वमुद्धूतइवसागरः॥ १२ ॥ अथशोणान्सदश्वांस्तान्हंसवर्णैर्मनोजवैः॥ मिश्रितान्समरेदृष्ट्वाव्यस्मयंतरणे नराः॥ १३ ॥ तौरथौवीरसंपन्नौदृष्ट्वासंग्राममूर्धनि॥ आचार्यशिष्यावजितौकृतविद्यौमनस्विनौ॥ १४ ॥ समाश्लिष्टौतदान्योन्यंद्रोणपार्थौमहाबलौ॥ दृष्ट्वा प्राकंपतमुहुर्भरतानांमहद्बलं॥ १५ ॥ हर्षयुक्तस्ततःपार्थःप्रहसन्निववीर्यवान्॥ रथंरथेनद्रोणस्यसमासाद्यमहारथः॥ १६ ॥

णेनातिसान्निध्याद्विस्मयोजातः॥ १३ ॥ १४ ॥ यदातुतौसमाश्लिष्टौपरस्परंरथस्थावेवालिंगितवंतौतदाभरतानांबलंप्राकंपत द्रोणोऽर्जुनेनसख्यंगतोऽस्मानेवप्रहरिष्यतीतिशंकया ॥ १५ ॥ १६ ॥